

Változások a felsőoktatásban

Mit jelent Bologna?

A hazai felsőoktatás folyamatos változásokon esik át az utóbbi időben. Sokat hallani mostanság egy olasz város, Bologna nevét, ami a felsőoktatási képzési folyamat új szerkezetének kialakításával kapcsolatban szerepel. A szarvasi székhelyű Tessedik Sámuel Főiskola rektorával, dr. Patay Istvánnal a változásokról beszélgetve először arról érdekeltünk: járt-e már Bolognában?

- Igen, hat hetet töltöttem el bolognai egyetemen 1983-ban, fiatal oktatóként. A ma már nem annyira divatos öntözés-melióráció témakörben szerezhettem hasznos információkat akkor.

- Mostanában megint sokat „találkozik” Bolognával...

- Ha nem jutna eszembe - hisz már régebben volt -, akkor eszembe juttatják a mai körülmények és a kialakult helyzet. Bologna ma a felsőoktatási képzés átalakítását jelenti, amivel hosszú idő óta foglalkozunk, 2006-tól már ebben a lineáris képzési rendszerben működik a magyar felsőoktatás. A hagyományos főiskolai és egyetemi szakok megszűnnek, 2006-tól minden belépő hallgató alapszakot választhat, amit majd egy-

- ezt követően meghatározott módon, és feltételekkel kialakítandó - mesterképzésre való jelentkezés követ. A képzést tekintve 108féle alapszak lesz, az intézmények ezek közül akkreditáltatták a sajátjaikat, ezeket hirdetik meg a hamarosan megjelenő felsőoktatási felvételi tájékoztatóban.

- Van azért itt egy kis bizonytalanság, hiszen a felsőoktatásról szóló új törvényt több ponton az Alkotmánybíróság ellenében találta az alaptörvényvel, s az még nem lépett életbe.

- Így van, az Alkotmánybíróság 7 pontban sérülni látta az új törvény kapcsán az alkotmányosságot. Ebben a kérdésben a minisztérium hivatalos álláspontjára tudunk támaszkodni, s úgy készülünk, hogy megszűnik az új törvény, s szerintük

ez az időszak, hiszen a konku-renciaharc élesedik, miután a demográfiai hullám leszálló ága most éri el a felsőoktatást, s megszűnik az egyetemi és főiskolai képzés.

- Van-e valami sejtésük, előzetes felmérésekre alapozott információjuk a régi főiskolák jövőbeni helyzetét illetően, vagyis nem fenyeget-e a megszűnés veszélye?

- Vannak kísérleti eredmények, amiből lehet bizonyos következtetéseket levonni, de a következő felvételnél lesz majd látható, hogy ki lesz, lesz-e egyáltalán nyertes az új képzési struktúrában. Elképzelhető az is, hogy egy év tapasztalatai nem is lesznek elegendők az értékelésre. Az állami felsőoktatás szerkezetében mindig vannak változások, oktatási szervezeti egységek szűnnek meg, alapvetően ott lesz élet, ahol hallgató lesz.

- De szabályozza-e valami továbbra is, hogy egy-egy intézményben egy alapszakra minimum/maximum hány hallgató vehető fel?

- Mint eddig mindenkor most is elkészültek az intézmények beiskolázási tervai, szétosztották az alapszakokra a keretszámokat, ezek jelennek majd meg a tájékoztatóban. Egy-egy intézmény eddig is és ezután is eldöntheti a jelentkezések tükrében, hogy hogyan oldja meg a jelentkezések kérését. A jelentkezések és a felvételi eddig is mutattak valamilyen eloszlást, egyes intézményekben meglett a keretszám, más intézményekben nem, az adott intézmény dolga, hogy átirányításokkal biztosítsa a felvettek kérését.

- Az oktatók szemszögéből milyen mértékű a változás?

- Az új képzési struktúrához új tanterveket kell készíteni, erre készülnek már az oktatók hosszabb ideje. A kollégák kellő toleranciával fogadják a változásokat, volt is idő akklimatizálódni, s úgy látszik, hogy szakmai vonatkozásban és leterheltségben nem lesz lényeges változás. Az azonban elmondható, hogy a felsőoktatásban a „vegetációs időszak” 3-5 év és nem egy év, pláne nem egy hónap. Ami az utóbbi időszakban a hazai felsőoktatásban végbement - az integrációtól kezdődően - gyorsan tűnik, s olyan fókú rugalmasságot kíván a hallgatótól és az oktatótól is, ami csak feltételese van meg a rendszerben.

T.L.

A Tessedik Sámuel Főiskola új szaklistája karonkénti bontásban

GFK (Békéscsaba)	MVK (Szarvas)
ALAPSZAKOK: - Gazdálkodás és menedzsment - Pénzügy és számvitel - Andragógia - Gazdálkodási mérnök FELSŐFOKÚ SZAKKÉPZÉS: - Intézményi kommunikátor	ALAPSZAKOK: - Környezetgazdálkodási agrármérnök - Mezőgazdasági mérnök - Növénytermesztő mérnök FELSŐFOKÚ SZAKKÉPZÉS: - Hulladékgazdálkodási technológus - Agrárkereskedelmi menedzser-asszisztens - Gyógy- és fűszernövény termeszto, feldolgozó
MFK (Mezőtúr)	PFK (Szarvas)
ALAPSZAKOK: - Gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnök - Mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnök - Gazdálkodási mérnök - Közlekedési mérnök (akkreditáció alatt) FELSŐFOKÚ SZAKKÉPZÉS: - Agrárkereskedelmi menedzser-asszisztens - Gépipari mérnökasszisztens - Logisztikai műszaki menedzserasszisztens - Mezőgazdasági menedzserasszisztens	ALAPSZAKOK: - Óvodapedagógus nemzetiségi szakirányokkal (szlovák, román) - Óvodapedagógus roma szakiránnyal - Tanító nemzetiségi szakiránnyal (szlovák, román) - Tanító roma szakiránnyal
	EI (Gyula)
	ALAPSZAKOK: - Ápolás és betegellátás - Egészségügyi szervező - Szociális munka

Élni kell, nem beszélni!

Folytatás az 1. oldalról

A gyakorlati szűréssel egyidejűleg az emeleten felvilágosító előadások folytak. Bracsok Ildikó gyógytornász a mozgás fontosságát, a gyógytorna szerepét és a betegségmegelőzést hangsúlyozta, majd gyakorlati tanácsokat adott a kérdezőknek. Dr. Kovács Eszter, a megyei ANTSZ főorvos asszonya.

Elmondta, hogy a szűrőprogramon belül szívügyének tekinti a hölgyeket érintő problémákat. Mindannyiunk feladata visszafordítani a daganatos betegségek magas arányát. Hazánkban, évente 500, 25-65 éves kor közötti, nő vagy hátra tizenéves gyerekeket, mert méhnyakrákban meghal. Ennek megváltoztatása érdekében 2006. októberéig e korosztályban minden nő két meghívót fog kapni. Az egyikben előszűrésre, a másikban méhnyakrák szűrésre invitálják. A meghívók melléklete egy utitulvány, így pénzbe sem kerül az illetőnek az odajutás. A megadott időpont helyett kérhető új dátum. Keves jó dolgot kapunk ingyen, ezért megköszönendő a jó tanács: Hölgyek! Tessenek elmenni a vizsgálatra! Néha tenni kell valamit az egészségért, hát itt az alkalom, félnapot megért az a tudat, hogy minden rendben.

Beszélt még a daganatok sajátosságairól, a vizsgálatok elvégzésének folyamatáról. Minden ezer vizsgálatból 3,5 esetben találta

kóros folyamatot. Szomorú tény, hogy az eddigi meghívásokból a szarvasiak fele sem ment el a szűrésre, pedig az egészségügy csak 15%-ot javíthat állapotunkon, 15%-ot szüleinktől öröklünk, a fennmaradó 70%-ban az életünk, tudatos viselkedésünk dönti el az egészségünket. Fontos,

-Maya-

Érdeklődés híján

Az Egészségnap keretén belül meghirdetett, az újonnan megalakult Szarvasi Szakorvosi Kft. Működéséről szóló fórum, érdeklődés híján, elmaradt. A jelzett időpontban dr. Jedlinszki Mária, dr. Kozma György és dr. Bencze Sándor jelen sorok íróival arra a következtetésre jutott, nincs mit kérdezni, nincs miről beszélni, a szakorvosi ellátás működik, a rendeléseket meglátogatók nem tapasztalnak negatív változást. Azt azért elmondták, hogy az új működési forma nem sétálopp, merülnek fel időközben megoldandó problémák, de az elmúlt két hét azt bizonyította: minden rendben megy tovább.

Röviden

Fogadóóra

Tisztelt szarvasi lakosok! Domokos László vagyok, Szarvas város országgyűlési képviselője. 2005. november 18-án, pénteken, 9.30 órától 10.30 óráig Szarvason, a Polgármesteri Hivatalban fogadóórárt tartok.

Szeretettel várom Önöket, tisztelettel: Domokos László

Matka és Hriech

A Szarvasi Szlovákok Kulturális Köre ezúton is értesíti tagjait, hogy 2005. november 18-án (pénteken) a Vajda Péter Művelődési Házban 19.30-kor a Verigo Szlovák Színház bemutatja Jozef Gregor Tajovský: Matka és Hriech című egyfelvonásos darabjait. A belépés díjtalan! Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

A Vezetőség

Teadélután

A Mozgáskorlátozottak Szarvasi Egyesülete teadélutánát rendez november 19-én, szombaton 13 órai kezdettel a Vasipari ebédlőben. A programban Dallos Gizi notámusorát is hallhatják. Mindenkit szeretettel vár a Vezetőség

A tudás tárháza

Az idők során felgyülemlett tudást kell magyar nyelven továbbadni a tanulóknak. Szakács Mihályné dr., a Tessedik Sámuel Főiskola Pedagógiai Karának főigazgatója idézte az iskolatemető-pedagógus Apáczai gondolatát a szerdán rendezett környezetismereti és matematikai továbbképzésen, amit a kar az Apáczai Kiadóval közösen tar-

szertük - zárta megnyitóbeszédét Szakács Mihályné -, szerzessen hasznos ismereteket, s érezzék jól magukat Szarvason - kívánta a közelből s távolabbról érkezett pedagógusoknak, pedagógushallgatóknak.

A továbbképzés délelőtti előadásai a matematika jegyében teltek, előbb dr. Daragó József

tanárvezető főiskolai tanár „Kombinálunk - varalunk” címmel tartott előadást, majd két tankönyvszerző, Gsekne Szabó Katalin és Balassa Lászlóné beszélt arról, miként lehet a komoly tematikát játékos formában megszerettetni a gyerekekkel.

A rövid szünetet követően - amikor az előadás résztvevői megismerkedhettek az Apáczai Kiadó tankönyvkiadással - a gyakorló intézményben folytatódott a továbbképzés, ahol az egészséges életmódra nevelés ovodai és iskolai lehetőségeit villantotta fel bemutató foglalkozáson dr. Mester Miklósné tankönyvszerző.

A Tátra múltja és jelene

Egy esztendeje, november 14-én a Tátra történetének legerősebb szélvihara 12000 hektár területen 2,5 millió köbméter fát döntött ki, de ez a katasztrófa csak az egyike volt azoknak

az időszakoknak, melyek jelentősen megváltoztatták a tátrai természetet.

A többi időszakról is információkat szerezhetnek az érdeklődők a Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatósága és a Tátrai Nemzeti Park Igazgatósága által rendezendő kiállításon, melynek megnyitója november 22-én, kedden lesz a Tessedik Sámuel Múzeumban. A megnyitón jelen lesznek, s köszöntik a vendégeket Tirják László a Körös-Maros Nemzeti Park igazgatója, Tomáš Vančura a Tátrai Nemzeti Park igazgatója, Ján Mizerák a Szlovák Természetvédelmi Hivatal főigazgatója. A megnyitón a kiállítást bemutatja Prof. Ing. Ivan Vološčuk a Bioszféra Rezervátum koordinátora.

Ajándék a szülővárosnak

Babák Mihály polgármesternek és a képviselőtestületnek címezve küldött ajándékot a szarvasi születésű Klimaj János, aki - mint leveléből kiderül - december 27-én lesz 75 éves, és Egerecsiben él.

Az ajándék egy 1990-ben, nyugdíjba vonulásakor készült fotó, ami a Szarvas szobrot ábrázolja. Klimaj János levelében beszámol arról, hogy a nyáron Szarvason rendezett III. Lovas Világítalkozó adta az apropót, hogy szeretett szülővárosára íly

módon is gondoljon. A lovas világtalálkozóra látogató ismerősei - tudván, hogy ő szarvasi -, elismerően számoltak be a rendezvényről és a Szarvason tapasztalt rendezett, esztétikus városképről. Az ismerősök elismerését megtoldva saját jókívánságaival Klimaj János reményét fejezte ki, hogy Szarvas az évek múlásával még mostani szépségét is felülmúlva kellemes környezete lesz az ide látogatóknak, s az itt élőknek egyaránt.